

Blago Tračana

Opće informacije			
	Plan izrade		
Opis	Učenici uče o bugarskoj povijesti i životu Tračana u bugarskim zemljama. U različitim posudama koje su izradili Tračani, učenici će pronaći geometrijske oblike koji će im pomoći u sljedećem zadatku - izradi blaga.		
Ishodi poučavanja	<ul style="list-style-type: none"> • Uvježbavati matematičke pojmove, geometrijske oblike, mjerne jedinice. • Stjecanje znanja o tračkom blagu u Bugarskoj. • Stjecanje znanja o izradi slanog tjesteta i radu s njim. 		
Međupredmetna povezanost	Povijest: Tračko blago u Bugarskoj; Matematika: geometrijski likovi, mjerne jedinice Tehnika: izrada modela tračkih predmeta Umjetnost: Primijenjena umjetnost, modeliranje od slanog tjesteta		
Trajanje	90 min		
Razina	Osnovna ☐	Srednja ☒	Napredna ☐
Smjernice za inkluziju			
Kako uključiti učenike s teškoćama u učenju	<p>U nastavu su uključene razne aktivnosti u koje učenici s teškoćama u učenju mogu bezbrižno sudjelovati.</p> <p>Važni savjeti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formulirajte kratke, jednostavne upute koje zahtijevaju samo jednu radnju odjednom. • Ako dajete usmene upute, pobrinite se da ih zabilježite u obliku piktograma ili napisane na ploči. • Kada dajete upute (usmene ili pismene), pobrinite se da istaknete riječ akcije kako bi učenici znali što se od njih očekuje. • Kada je moguće, možete prikazati očekivani rezultat projekta. • Kada stvarate grupe, pokušajte rasporediti učenike koji imaju poteškoća s učenicima koji su brži u radu, kako bi si međusobno pomagali. 		
Kako uključiti učenike koji mogu više	<p>Ovi učenici mogu izraditi dodatno, različite vrste dijelova tračkog blaga.</p> <p>Oni mogu pomoći učenicima koji su sporiji u izradi projekta.</p>		

Detaljan opis izrade projekta

1. Uvod u život Tračana u bugarskim zemljama

Predviđeno vrijeme: 15 min

Tračani su etnička skupina indoeuropskih plemena. U razdoblju od sredine 2. tisućljeća prije Krista do 6. stoljeća nove ere, Tračani su bili plemenski narod. Tračani su naseljavali područje Balkanskog poluotoka - dijelove današnje Bugarske, područje Jugoistočne Bugarske (Jugoistočna Trakija). U ovom kraju su se nalazile zemlje Odrisa. Jugoistočnom Trakijom dominiralo je poljoprivredno stanovništvo i način života. Plodno tlo i obilje obradive zemlje iznjedrili su brojna sela. Kuće su bile građene od drveta i ograđene visokom živicom i ogradom. Uz njih su bili razni poljoprivredni objekti. Mnogi su zanati bili razvijeni među Tračanima na području jugoistočne Bugarske. Imali su razvijenu proizvodnju keramike i metala. O keramici svjedoče tragovi posuda pronađeni u unutrašnjosti Trakije, a o metalu ostaci oružja i razne skupocjene umjetnine u zlatu, bronci i srebru.

U dodatnim materijalima nalazi se Radni list za usporedbu stare i nove karte Balkanskog poluotoka

2. Zlatno blago iz Panagyurishte

Predviđeno vrijeme: 15 min

- Zlatno blago iz Panagyurishte je trački **antički zlatni set** od devet posuda ukupne težine 6,164 kg - jedna fiala i osam ritona. Blago je iz vremena kraj 4., početak 3. stoljeća pr.n.e.
- Pronađen je 1949. godine dva kilometra južno od grada Panagyurishte. Izuzetno je lijepa, izrađena od 24 karatnog zlata, s vrlo bogatim ukrasima i ornamentikom. Koristio se ili za gozbe ili za vjerske sakramente i rituale vezane uz tračansku mitologiju.
- Fiala** je posuda za ispijanje tekućine tijekom rituala. Fiala ima promjer 25 cm i visinu 3 cm. Prikazuje vijenac od 24 žira i ukupno 72 crne glave - raspoređene u 4 kuta. Između redova i pojedinih elemenata fijala je ukrašena biljnom ornamentikom. Svaka od glava je jedinstvena i drugačija od ostalih, s drugačijim izrazom lica.
- Riton** je ritualna posuda s posebnim funkcijama, koja se koristi u raznim obredima.

Oni su od posebne važnosti za proučavanje Tračana i njihovog načina života.

Učenici se upoznaju s posudama sa slikama kako bi stekli uvid u njihovu dekoraciju. Otkrivaju likove i oblike.

Učitelj zadaje dimenzije pojedinih posuda kako bi učenici u izradi predmeta, mogli zadržati izvornu veličinu:

Vrsta posude	Visina, cm	Promjer, cm
Fiala	3	25
Riton s jarcem	14	9

Riton s glavom jelena	13.5	8.8	
Još jedan Riton s glavom jelena	12.5	8	
Riton s glavom jarca	12.5	8.5	
Antropomorfni vrč – riton - 1	20.5	12.1	
Antropomorfni vrč – riton - 2	22.5	13.5	

3. Izrada modela

Predviđeno vrijeme: 60 min

- Učenici gledaju sliku blaga i pronalaze poznate geometrijske oblike u ukrasima posuda. To će im olakšati rad u izradi posuda i njihovom ukrašavanju.
- Svaki učenik uzima dovoljnu količinu vode, soli i brašna za slano tjesto.
- Kada je tjesto spremno, učenici počinju s izradom prve posude, niske šalice, budući da je to posuda s najmanje detalja za izradu.
- Učenici također izrađuju modele ostalih posuda iz Blaga Panagyurishte, uzimajući u obzir veličinu originala.
- Kada su predmeti gotovi, učenici ih bojaju.

Aktivnosti za vrednovanje

1. Igre i igračke

Potaknuti učenike na razmišljanje o tome što bi radili u svijetu bez tehnologije?

Koje su igre igrala tračka djeca?

Primjer: igračka iz antike bio je Yo-Yo: kameni disk za koji je bila privezana uzica i koji se mogao podizati gore-dolje.

Prilozi

[Presentation "Forests of the Thracians"](#)

[Worksheet to compare the old and new map of the Balkan Peninsula](#)

Reference

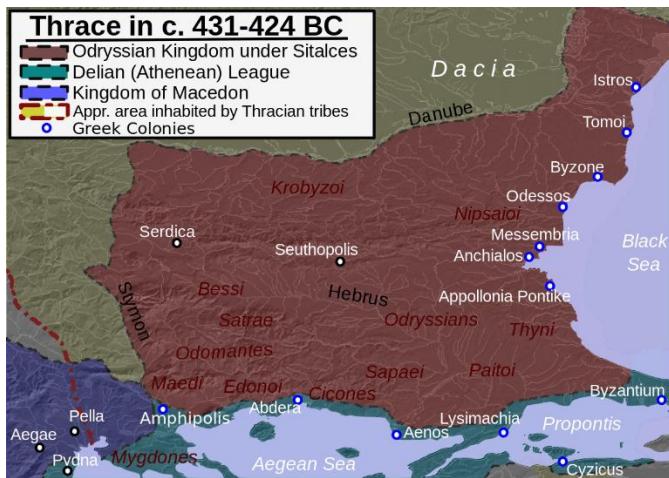
[ЖИВОТ И БИТ НА ТРАКИТЕ ОТ РАЙОНА НА ЈУГОИЗТОЧНА БЪЛГАРИЯ \(ipark.bg\)](#)

[Панагюрското златно съкровище | Винарска изба Румелия. Лозе и вино. \(rumelia.net\)](#)

<https://bulgariawinetours.com/the-thracians/>

Radni list za usporedbu stare i nove karte Balkanskog poluotoka

Ovdje je karta koja prikazuje teritorije Tračana koji su okupirali dio današnje Bugarske:

Izvor, 15.08=2023: <https://bulgariawinetours.com/the-thracians/>

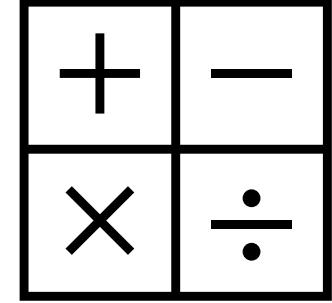
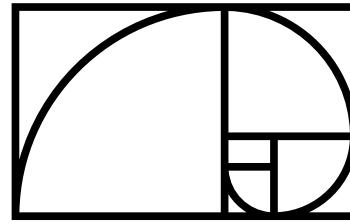
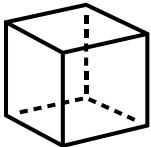
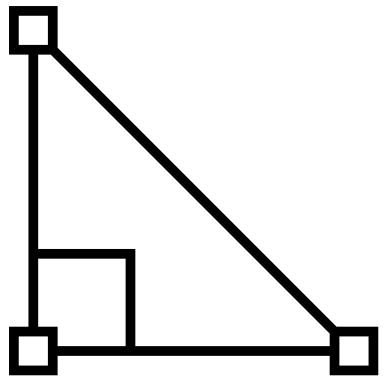
Možete ga usporediti s današnjim zemljama na Balkanskom poluotoku.

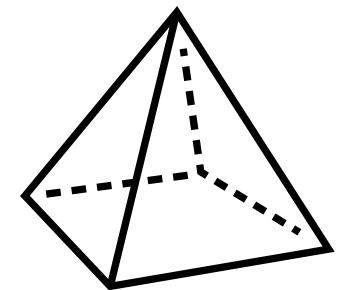
Izvor, 15.08=2023: https://stock.adobe.com/images/southeast-europe-region-map-of-countries-of-balkan-peninsula-vector-illustration/261847415?asset_id=248225396

Napiši do kojih si zaključaka došao!

.....
.....

Blago Tračana
Šume Tračana

Sufinancira
Europska unija

- Stari Tračani nastanjivali su bogate i lijepe zemlje. Nije slučajno da su ih mnogi neprijatelji kroz dugu povijest antike pokušavali osvojiti, pa su Tračani postali najvještiji ratnici antike, koji su mačem i snažnom voljom branili bogatstva svoje domovine.

- U šumi su, prema vjerovanju Tračana, živjeli mnogi njihovi bogovi - zaštitnici divljači, biljaka i životinja.
- Šuma je ujedno bila i vrijedan izvor sirovina. Drveće ubrano u tračkim šumama koristilo se u razne svrhe.

Kibela je gospodar svega i svakoga.

Cijeli šareni mozaik stvarnosti, koji pokriva sve razine i sfere djelovanja, kako u Svemiru tako i u društvu.

Velika Majka Božica je vrhovna gospodarica Tračana.

Slave je u svojim svetim obrednim radnjama, u svojim obredima i svetkovinama, u svojim misterijama.

**KIBELA –
MAJKA BOŽICA TRAČANA**

- Kod Tračana su bili razvijeni mnogi zanati. Jedna od njih bila je obrada drva. Kuće su bile građene od drveta, brodovi također.
- Tračani su imali razvijenu proizvodnju keramike i metala.
- O keramici svjedoče tragovi posuda, a o obradi metala ostaci oružja i razne skupocjene umjetnine u zlatu, bronci i srebru.

Izvor, 14.08.2023:

<https://ipark.bg/bg-BG/Age/Item/838?module=Thracians>

Odricanje

Financirano sredstvima Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja su stavovi i mišljenja autora i ne moraju se podudarati sa stavovima i mišljenjima Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Sufinancira
Europska unija